

Szerkesztőség
Arad, Acsev-palota.
Kiadóhivatal
Bulv. Regele Ferdinánd 22.
(Józsei főkeresztf.)
(Aradi Nyomda Vállalat.)

Sürgönycím: Közlöny, Arad
Telefonszám:
Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF.

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:
Egyes évre ... 600 Lej
Fél évre ... 300 Lej
Negyed évre ... 150 Lej
Havonta ... 50 Lej

Hirdetések díjazás szerint.
Megjelenik naponta reggel.

Egyes szám ára 3 lej, vasárnap
4 lej. Buorestitiben 50 baniva
több.

Pánik a frankemelkedés miatt.

Párisból táviratozzák: A frank rohamos emelkedése a párisi börzén nagy pánikot idézett elő, amelyet azonban a Banque de Paris és az angol Lazard Bank közbelépése megakadályozott. Így lassankint egy a devizánál mint a részvényorszón nyugodtabb lett a hangulat. Egy francia pénzügyminiszter nyilatkozata szerint a pánik a hirtelen elő és bizonyos, hogy a liquidálást április végére tolják ki.

A francia frank Zürichben ismét emelkedett. Ez a gyors árfolyamjavulás a kontinens hanyatlomlók történeti fedezéseinek következménye. Az az érdekes, hogy ez a gyors emelkedés nem érdekel sem a francia állam pénzügyeit, sem a francia kereskedelmek és iparját. Mind világosabban látszik, hogy a frank elleni támadást elsősorban Newyorkból és Amsterdamból irányították, ahol az érdekeltek óriási veszteséget szenvedtek. A közép-európai piacokon mindenütt nagy depresszió mutatkozik, mivel a spekuláció, hogy frankkötelezettségeiket elfejt tudjon tenni, dőlni kénytelen a többi értékeit. A frank árfolyamemelkedése következtében beállott pánik azonban még nem érte el tetőfokát és számíthatunk rá, hogy a frank árfolyama a fedezések következtében a közeli napokban is emelkedni fog.

A jóvátételi bizottság munkája.

Párisból táviratozzák: A Petit Parisien jelentése szerint a jóvátételi bizottság szakértői bizottságai befejezték munkájukat és a jövő hét szándékán terjesztik javaslatukat a jóvátételi bizottság elé.

Az új magyar pénzügyminiszter.

Budapestről táviratozzák: A Magyar Távirati Iroda jelenté, hogy a kormányzó Wiskó Lajos kereskedelmiügyi miniszteri pénzügyminiszterium ideiglenes vezetését felmentette és báró Korányi Frigyes nevezte ki pénzügyminiszternek. Szabóky Alajos helyettes államtitkár, a központi statisztikai hivatal igazgatóját pedig pénzügyi államtitkárná nevezte ki. Báró Korányi Frigyes az új pénzügyminiszter nyilatkozott és kijelentette, hogy elváltatta a pénzügyi tárcát, mert meggyőződése, hogy az az út, amelyen a helyreállítási tervezet és a népszövetség egyetértően megállapított program az ország részére az egyetlen, amely a jelenlegi bajokból kivetheti.

A francia kormányválság fejleményei.

(Poincaré még nem határozta el magát újabb kormányalakításra. — Kombinációk. — Izgalom Párisban és Brüsszelben. — Hogyan itélik meg Angliában a helyzetet.)

Szenzáció erejével hatott mintenütt a hír, hogy Poincaré francia miniszterelnök hirtelen benyújtotta lemondását. A Közlöny, amelynek gyors és megbízható hírszolgálatára már fogalomvá vált, ezúttal és legkorábban közölte a világeseményt. A francia kormányválság nem elszigetelten álló francia esemény, annak minden mozzanatát feszült érdeklődéssel várja egész Európa. A francia kormányválság legújabb fázisairól alábbi eredeti tudósításunk számol be.

Millerand elnök nyilatkozata.

Párisból táviratozzák: Poincaré a Kamara és a szenátus elnöke azt ajánlották, hogy a pénzügyi tárcát vegye át a külügyi helyett. Poincaré még nem határozott. A Matin ma felhatalmazta Millerand elnök következő nyilatkozatának közzétételére:

— A francia politika nagy irányvonalát semmi esetre sem változtatható meg más okból, mint csak az ország világosan kifejezett óhajtaiból. Bizom benne, hogy Poincaré megalkotja az új kormányt, amely hű a szilárd, befelé a rend és takarékoság politikáit követi. A külügyi politikát illetően: Franciaország a Ruhr-vidéket mindaddig nem üríteti ki, amíg teljes összegű jövőtéti fizetésekre nem tett szert. A belpolitikaikat illetően: helyre kell állítani a költségvetést egyensúlyra, sem kölcsönt felvenni, sem olyan kiadásokat teljesíteni, amelyek a bevételek nem fedeznek nem szabad. Ha Poincaré nem tudna kormányt alakítani, akkor csak olyan kormány alakításához járulhatnék hozzá, amely szigorúan eltörek arra, hogy a vázolt politikát kövesse. Arra az esetre, ha az ország ennek a politikának folytatásával szemben ellenséges magatartást tanúsítana, a köztársaság elnöke haladéktalanul levonná azokat a következtetéseket, amelyek szükségesnek tart.

Kik jöhetnek számításba.

Párisból táviratozzák: Beavatott körök véleménye szerint a legvalószínűbb, hogy újra Poincaré alakít kormányt és új kormányában Delastrie pénzügyminiszter utóda Daubigne, az eddigi államtitkár, a nacionalista blokk tagja lesz. Ha Poincaré a kormányalakítást nem vállalja újra, akkor Barthou tölti be a szerepet, mint új kormányelnök. A Kamarát péntekig elnapolták. Az Echo de Paris szerint Millerand elnök mindent elkövetett, hogy Poincaré a kormányalakítás vállalására rábírja és azt mondta neki, hogy soha kormány az ország bizalmát egy napra nem élvezte, mint az a kormány. Poincaré erre állítólag azt válaszolta, hogy azzal a közbizalommal, amely a szenátusban

követné, lehetővé válna az angol-francia viszony megjavítása. Munkáspárti vélemény szerint Franciaország ismét visszanyerte külpolitikai cselekvési szabadságát. A kormányválság bizonyítja a legjobban, hogy a francia politikában fordulat állott be.

Párisból táviratozzák: A Daily Mail diplomáciai munkatársa arról értesül, hogy Poincaré tegnap este tíz órakor hajlandónak nyilatkozott az új kabinet megalakítására. Még nem tudják, hogy eddigi munkatársai közül kiket nem fog bevenni kabinetjébe.

Lehangoltság Belgiumban.

Brüsszelből táviratozzák: Poincaré kormányának lemondása itt óriási szenzáció erejével hatott. Belga kormánykörök szerint Poincaré visszalépése röviddel a szakértőbizottság jelentésének beérkezése előtt súlyos következményekkel járhat. A Ruhr-vidék megszállásának ellenzői nem titkolják örömeiket és remélik, hogy Poincaré radikális kormány követi.

és a kamarában a legutóbbi időben mellette állott, nem teljesítheti a reá váró feladatokat.

Anglia és Poincaré lemondása.

Londonból táviratozzák: A francia kormányválság híre az alsóházban a legnagyobb feltűnést keltette és élénken tárgyalják az eshetőségeket. A konzervatív párt egyik vezére szerint a válság minden esetre jelentős változást fog létrehozni a francia intranzigens politikában még akkor is, ha Poincaré tér vissza. Ha Poincaré más

Állami üzemek kereskedelmi kezelésben.

(Benyújtottak a törvényjavaslatot. — Az ellenzéki vezetők vádjai.)

Bucurestiből jelentik: A szenátus tegnapi ülésén Pherekyde elnök benyújtotta a házszabályok módosítására vonatkozó javaslatot. Marzescu igazságügyi miniszter előterjesztette módosítás végett a Kamara által elfogadott lakbéri törvényjavaslatot és kérte a sürgősség kimondását. A sürgősség kimondása után a szenátus a javaslatot minden hozzászólás nélkül elfogadta.

Bucurestiből jelentik: A Kamara harmadszori olvasásban elfogadta a házszabályok módosításáról szóló törvényjavaslatot. Georgescu kérdezi a pénzügyminisztertől, van-e tudomása arról, hogy Constantinescu miniszter hamis vallomással benyújtásával megkárosította a kincstárt. Bratiana Vincella pénzügyminiszter kijelentette, hogy abban az esetben, ha Georgescu vállalja a felelősséget a vádjakért, megindítja a vizsgálatot.

Moldovan Viktor megállapítja, hogy Mussolini, miután ismert jegyzékét Bucurestibe elküldötte, a román korona nappal timentették ki és a kitüntetés átnyújtása alkalomával a római román követ mondotta az első üdvözlő beszédet. Kéri a külügyminisztert, világosítsa fel a Kamarát, vajon Mussolini cselekedete mennyiben egyeztethető össze azon evangéliumi mondással, hogy aki téged megdob követ, dobd vissza kenyérrel.

Ezután a Kamara megkezdi az állami üzemek kommercializálásáról szóló törvényjavaslat tárgyalását. Határozat a nemzeti párt nyilatkozatát olvassa fel, amelyben kimutatja, hogy a törvényjavaslat az ország értékeinek megkaparítását célozza. Ezért a nemzeti párt a javaslat ellen foglal állást. Dragomirescu, az Argetoianu párt nyilatkozatát ismerteti. Jorga felszólalásában osztja az ellenzék álláspontját és kijelenti, hogy az általános vita során kimutatja a javaslat veszélyeit. Madgearu a parasztpárt nevében hangoztatja, hogy a javaslat a liberális párt érdekeit szolgálja. Ezután az elnök az ülést berekeszti.

A kényszerkölcsön.

(A magyar szanalási javaslat.)

Budapestről táviratozzák: Az egységspárt tegnap esti értekezletén gróf Bethlen István miniszterelnök ismertette a szanalási javaslatot. Hangsúlyozta, hogy mennyire fontos ez a javaslat, amely a külföld bizalmát is kifejezi. A jóvátételi összeg megállapítása folytán pedig megnyílik a lehetőség az ország gazdasági életének fejlesztésére. Belpolitikai szempontból a javaslatok a parlamentől bizonyos fokú joglemondást követelnek, de azok az előnyök, amelyek ebből az országra hárulnak, megértik az áldozatot. Ezért kéri az egységspártot, hogy a javaslatot fogadja el. Utána Kállay Tibor volt pénzügyminiszter szólalt fel, aki részletesen ismertette a javaslatot. Majd ismét Bethlen beszélt és ismertette

a kényszerkölcsönt. Kijelentette, hogy a fixizetési alkalmazottakat mentesítik a kényszerkölcsön alól. A pénzügyminisztert pedig felha-

talmazzák, hogy a konjunktúrális vagyontokat külön is megadóztasssa. Az értékezetet holnap folytatják.

A szovjet a besszarabiai kérdés felvetése ellen.

„Ha szóba kerül Besszarabia, indítványozni kell a konferencia elhalasztását”

Bucurestiből jelentik: A bécsi tárgyalásokra kiküldött orosz delegáció vezetője, Kresztinszky, a Rador tudósítója előtt kijelentette, hogy Oroszország intenciói az általános békét szolgálják. Románia az egyetlen Oroszországgal szomszédos állam, amelynek viszonya a szovjettel szemben még tisztázatlan. A konferencia sikere attól függ, hogy Románia osztja-e azt az álláspontot, amelyet az igazság diktál. — Az Universal bécsi tudósítója közli, hogy Joffe, aki jelenleg egy bécsi szanatóriumban

betegesen fekszik, tegnap magához kérette Kresztinszkyt és azt az utasítást adta, hogy amennyiben Románia a tárgyalások során Besszarabia elismerését kéri, úgy a legdiplomatusabb formák között az orosz kiküldöttek indítványozzák a konferencia elhalasztását. Oroszország ugyanis most nagy külföldi kölcsön folyósítása előtt áll és ezért a szovjet kormánynak az az álláspontja, hogy kerülni kell minden olyan zajos sakkhúzást, amelyből a szovjet kormány intranszigenz magatartására lehetne következtetni.

Faegyesület aradi körzetének közgyűlése.

(Az aradi körzet nem kíván csatlakozni az Ugir-hoz.)

Az erdélyrészi Faegyesület aradi körzete ma délután tartotta rendes évi közgyűlést Oravetz Miklós al-elnök elnöke alatt. A közgyűlés tárgysorozatának legfontosabb pontja az Egyesület jövő működésével kapcsolatosan felmerült indítványok tárgyalása volt. Több terv merült fel ugyanis arra vonatkozólag, hogy miként lehetne az egyesület működését a jövőben még hatásosabbá tenni és ezek között a legjelentősebb visszhangot a cluji körzet javaslata keltette, amely oda irányult, hogy az egyesület — autonómiájának teljes megőrzése mellett — csatlakozzék az Ugir-hoz. A közgyűlés beható vita után, amelyen résztvettek Bán Vilmos, Kornis Ödön, Dénes Izor,

Flam Miksa és mások, úgy határozott, hogy a cluji (kolozsvári) körzet indítványát nem fogadja el, hanem azt kívánja, hogy az egyesület továbbra is őrizze meg teljes függetlenségét és mint önálló egyesület folytassa működését, központi székhelyét azonban Cluj-Kolozsvárról helyezze át Bucurestibe.

Falus Lajos dr. titkár beszámolt a közgyűlésnek az egyesület elmúlt évi működéséről és sajnálattal állapította meg, hogy a lefolyt esztendőben az egyesület kénytelen volt eltávolodni tulajdonképeni hivatásától. A fatermelés égető problémáit, a ki-sajátítások, a bérleti szerződések, a termelési engedélyek kérdését az elmúlt évben nem lehetett kielégítő módon megoldani, mert az egyesület tevékenységének legnagyobb részét a ráoktrojált közszállítások foglalták le. Hogy a jövőben az egyesület kizárólag hivatásának szentelhesse minden tevékenységét, az aradi köz-

gyűlés a központi közgyűlés elé az alapszabályok módosítására vonatkozó javaslatot terjeszt elő, amely szerint az egyesület a jövőben semmiféle üzleti jellegű szerződéseket nem köthet.

Flam Miksa az indítványok tárgyalásánál szövegelt az iparvágányok concessiója körül tervezett kormányintézkedéseket s javaslatára a közgyűlés felkéri a központot, hogy ez ügyben erélyes akciót indítson. Az aradi körzet képviselői tekintélyes számban fognak résztvenni az e hó 30-án Timisoara-Temesváron tartandó központi közgyűlésen.

Monarchisták egymás ellen.

(A fekete-sárga legitimisták Zita excsászárnő ellen.)

Bécsből jelentik: A két osztrák legitimista párt között a harc egyre hevesebb lesz. A Wolff féle fekete-sárga legitimista párt immár nyíltan árulással vádolja Schager és Wennsee bárók monarchista pártját, amelynek tagjai javarészt az egykori udvartartás hivatalnokából és arisztokratákból rekrutálódnak. Ez az utóbbi párt mindenütt mint a Habsburgok, mint Zita excsászárnő hivatalos pártja szerepel. Eppen ezért Wolff ezredes hívei most már az özvegy uralkodónőre is kiterjesztik ezt a kampányt. Miként bécsi szerkesztőségünk jelenti, a fekete-sárga „Staatswehr” legutóbbi számában a következő figyelemre méltó pártdeklarációt közlik: Amíg a császárnő nyíltan és véglegesen nem szakít a Schager Wennsee és Wiesner klikkel, avval a kamarillával, mely a monarchiát tönkretelte, addig továbbra is népszerűtlen marad a nép nagy tömegei előtt és a császári család visszatérése Ausztriába ki van zárva.

Ez a deklaráció nyílt fenyege-

tés a Habsburg dinasztia számára és egyúttal bepillantást enged abba az elkészített küzdelembe, amely a két monarchista párt között folyik. — Szinte példa nélkül áll a vitágtörténelemben, hogy egy legitimista párt hivatalosan beismeri a trónprecedens népszerűtlen ségét.

Templomrabló művész.

(Híres festőművész és dúsgazdag antikvárius rablóbandája.)

Rómából jelentik: A római rendőrség egy ismert festőről rártotta le a leplet, aki mellékfoglalkozásként templomrabló banda vezetője volt. A festő Emilio Carobbi tehetős firenzei művész, akiről senki sem gondolta, hogy az éj homályában fekete csuklyát húz maga alá és rabolni vezet bandáját. A rendőrség hónapok óta kutatja a templomrablások tetteseit, mindaddig nem tudott nyomukra akadni. Egy véletlen eset felelt fel a vezér személyét, aki az ellopott nagyjértékű festményeket különböző antikváriusoknak adta el. A rendőrség eddig harmincnyolc férfit tartóztatott le bűnrészesek, vagy orgazdaság címén. Nagy feltűnést keltett Feruccio Bossi ismert dúsgazdag antikvárius letartóztatása, akét szintén orgazdaság gal vádolnak. — Az első rablást 1921 januárban követték el, amikor Gallucóban betörték a Szent Félix templomba és egy értékes Giovanni del Biondo festményt loptak el. A festmény Máriát ábrázolja a kis gyermek Jézussal és értéke több mint 50.000 líra volt. Ettől az időtől kezdve egymás után fosztották ki a vidéki templomokat. Legutóbbára a Pietra Santei templomból loptak el egy értékes festményt, amelyet Carobbi Velencében adott el 30 ezer líráért. Empoliában egy Sano képet

Thetter magnézitör.

Aki Esterházy Mária hercegnőt mesmerizmussal gyógyította meg.

A Közlöny részletesen beszámolt Esterházy Mária hercegnő csodálatos gyógyulásáról, aki gyermekkorában, tizenhat évvel ezelőtt tragikus meghülés folytán megbénult s aki azóta nem tudta mozgatni lábait. A múlt év őszén felvitték a beteget Bécsbe, ahol egy delejességgel gyógyító bajor mérnök szanatóriumban helyezték el. És a csoda megtörtént. Ha nem is nyerte vissza még a hercegnő teljes egészségét, máris határozottan a javulás útján van, lábait megmozdultak, sőt némi támogatással járnai is tud.

A Közlöny bécsi tudósítója ma felkereste a hitzingeri Parkhotelben Esterházy Mária hercegnőt, akitnek társalkodónője, Heller Mária, a következőképp ismertette a hercegnő gyógyulását:

— A jelenleg 24 éves hercegnő kislányt 8 éves korában érte a megbénulás, aminél oka talán az, hogy a hercegnő kislány egy meleg napon nagyon felhevült állapotban hideg fürdőt vett, anélkül, hogy megvárta volna, amíg lehül. Szomorú tény mindenestre, hogy a hercegnő kislány ez idő óta nem tudott menni és nem tudta lábait mozgatni. Hiába volt Magyarország, Ausztria, Németország hírvivő orvosainak konzultációja. Több

ször volt a hercegnő kislány Lő-undésában, a csodátevő forrásnál is. Eredménytelenül. A múlt év október 6-án azonban a hercegnő kislány — Istennél hála! — határozottan a gyógyulás útján van. Milyen feltűnést keltett ez. Milyen örömet okozott ez. És a javulás további jelei is mutatkoznak szintén. Az orvosok megállapították, hogy a hercegnő kislány a kezelés alatt hét centimétert növelt, ami kétségtelenül annak a jele, hogy a fejlődésben eddig szintén hátramaradt hátgerinc lassan-lassan meg erősödik és pótolja az elmulasztottakat. Most már nincsen szüksége a hercegnőnek a gipszfűzőre sem. Hála legyen a jó Istennek, már anélkül is tud ülni, állni és támogatás mellett lépkedni. Thetter ur, a magnézitör azt reméli, hogy a hercegnő kislány egészsége két év alatt teljesen helyreáll. Figyelemreméltó, hogy a hercegnő hangulata is nagyon javult. Jókedvű, élénk és gyakran látogatja a színházat is. Itt is a maga lábán jár, csupán a lépcsőkön viszik fel és le egy hordozható széken.

A Közlöny bécsi tudósítója beszélt Thetter mérnökkel is, aki K. orvostanácsossal együtt gyógyította. Érdekes, hogy K. doktort a magnézitörrel való együttműködése miatt már többször feljelentették kumuszlás címén és a kerületi, majd az állami bíróság előtt tárgyalásra is került az ellene folyt-

per, amely fermésztesen mindkét esetben az orvosprofesszor teljes igazolásával és felmentésével végződött. Ma már Thetter mérnök Hitzingben nagy hírnévnek örvend és nagyon sok bécsi páciens állt és áll kezelése alatt a szanatóriumban.

— A mérnökségét abbahagytam — mondja Thetter — és most csak a delejes gyógyítással foglalkozom. Erre a képességemre véletlenül jöttem rá. Még mérnök koromban történt, hogy megbetegedtem és magnetikus kezelés alá kerültem. E kúra alatt ébredtek fel a bennem szunnyadó erők és így vettem észre magnetizáló képességemet. Tiltakozom az ellen, hogy engem csodadoktornak nevezzenek! Én csupán erősen kifejlett emanációs (kisugározó) erővel rendelkezem, amit az állat- és növényvilág egyedeinél szintén meg lehet állapítani. Megjegyzem, hogy nem minden beteg gyógyítható az én kezelésemmel. Tapasztalatom szerint a betegek tíz százaléka nem fogékony e gyógyító mód iránt. E tíz százalék nem alkalmas a magnetikus gyógyításra. A betegek legtöbbszörében azonban — különösen neuralgia, ischias, asztma, bénulás és főleg gyermekkori bénulás esetében — a mi delejes gyógyítómodunk sikerre vezet. Egy volt osztrák miniszter is állott a kezelésem alatt, akit háromszor szélütés ért és aki mozgatni se tu-

dott, amikor kezelés alá került. — Három hét múlva újra tudta mozgatni tagjait, sőt beszélő képességét is visszanyerte és nemsokára teljesen meggyógyult.

— Amikor a beteget kezelés alá veszem, legelőbb is magnetikus érintkezést keresek vele. Kezezet ráteszem a kezére és megpróbálom reakciót kiváltani a betegből a testem ide-oda-hajlításával, fejem forgatásával, azáltal, hogy lábammal gyengén megbökösöm beteg lábait, vagy egész testemet előre-hátra hintáztatom. A reakció jelei többnyire nem maradnak el a betegnél. Azután ujjaimmal vonalakot húzok részint magam a beteg testrészen, részint pedig a beteg testrésze előtt a levegőben, ami azt a látszatot kelti, mintha a betegséget kihúznám onnan. Nemcsak energiát és akaratgyengegyé nek alkalmasak e gyógyítási módra, hanem bárki, mert az én gyógyításom alatt akaratátvitelről nincsen szó.

Thetter magnézitör e ponton kifejtette, hogy a szorosán vett hipnózissal nem áll összefüggésben az ő gyógyítási módja, amely tehát, amint a fentebb leírásból megállapítható, lényegében az állati delejességgel való gyógyítás. Ezt a gyógyítómodot Mesmer bécsi orvos fedezte fel és alkalmazta először a múlt század első felében, akiről ezt máig is mesmerizmusnak nevezik.

Rablógyilkos kereskedőinas.

(Agyonlő egy mézárasmestert. — Gyilkol a kokainszenvedély.)

Berlinből jelentik: A berlini törvényszék előtt a napokban Kurt Weisz berlini kereskedőinas állott, akét rablógyilkossággal vádoltak. A vádlottról kiderült, hogy már gyermekkorától fogva a pénz és értékes ékszerek vonzótták és bírásként mindenre képes volt. — Atyja, aki magasállású tisztviselő azon igyekezett, hogy a fiúból tisztességes embert faragjon, de minden igyekezete hiába valót. Megszökött otthontól és csempészettel foglalkozott. A legveszélyesebb utakon csempészte a tiltott árut, amelyek között a kokain volt a leggyakoribb áruja. Lassankint maga is rászokott a veszélyes kábítószerre, amelynek élvezete még mélyebbre süllyesztette. Mivel Berlinben nem lehetett úgy ahogy szeretett volna, elhatározta, hogy másfelé keresi szerencsét. Így került Lichtenstein hercegség fővárosába, Baduzba. Itt elfogyott a pénze és elhatározta, hogy bármilyen uton-módon szerez magának. Megérkezése után naponta találkozott Wächter Vilmossal, a kis városka egyik gazdag mézárásával. A fiatalember elégánsán volt felöltözve és így a mézáros megszökött és megkérdezte, hogy tudna-e váltani részére egy ötszáz frankost. Elővette tárcáját, amelyben ezresek duzzadoitak. Kurt Weiszban felülkerekedett a hirtvágy, elbűvöltta zsebéből pisztolyát és a mézáros szíven lötte. Azután gyorsan kávetta pénztárcáját és elmenekült. Azonnal visszautazott Berlinbe, de nem élvezhette sokáig a rablói vagyont, mert harmadnapra letartóztatták. A bíróság életfogytiglani fegyházra ítélte a fiatalembert, aki meglepően nyugodtan fogadta az ítéletet.

Irodalom, művészet

A timisoarai színház műsora. Pénteken: Román színtársulat előadása. Szombat este: Három grácia. (Lehár-operett bemutatója Horth Hella táncoszubrett felléptével.) Vasárnap délután 3, 6 és este 9 órakor, hétfőn este 8 órakor: Három grácia. (Utolsó előadás.)

Hubay Jenő egyetlen hegédhangversenye április 2-án, szerdán este 8 és fél órakor Aradon, a Kultur palotában. Jegyek Schierhágnál.

A csodamajom bravurjai, meglepő intelligenciája a fő vonzó ereje a „Dzsungel csodáinak“, amelynek második részét pénteken vetíti utójára az Apolló. Ebben a filmben az emberek ugyszólván statisza szerepet játszanak, csupán a csodálatosan idomított vadállatok mellett, amelyek nem egyszer idegizgató helyzeteket teremtenek. A rendkívül érdekes film harmadik részét szombattól kezdve mutatja be az Apolló mozgószínház.

Az artistanők élete merőben más, mint a színház művésznőié, a mutatóványok, melyekkel szerepelnek, nem egyszer életveszélyesek és belemarkolnak a nézők idegeibe. „Whitechapel királynője“ címen az Uránia pénteken és szombaton rendkívül érdekes témájú arisztadramát mutat be, amelynek tárgya különben az angol főúri világ életét s ugyanakkor a londoni artisták szokásait is bemutatja.

Lemondott a Nemzeti Kaszinó igazgatósága.

(A közgyűlés bizottságot küldött ki a Kaszinó anyagi helyzetének felülvizsgálására.)

Budapestről jelentik: Hónapok óta súlyos válságról suttognak a Nemzeti Kaszinó berkeiben. Az a baj, hogy kivés a tag, miután ez a klub nagyon exkluzív életet él és a Nemzeti Kaszinó anyagilag alig képes magát fentartani. Megtörtént az a hallatlan tény, hogy a Nemzeti Kaszinó az épület földszintjét részben bére adta az Általános Értékbank r.-t.-nak, s miért ugyan horribilis bért kap, de ez sem segít a helyzeten. Nagy mértékben felemelték a kártyapénzt is, s most az igazgatóság azt javasolta a közgyűlésnek, hogy a már megszavazott nagyszámú pótlékokon felül visszame-

nőleg százhusz aranykoronában, vagyis kétmilliót meghaladó összegben állapítsa meg a tagsági díjakat. A közgyűlés azonban nem szavazta meg az emelést, de nem is vetette el, hanem egy külön bizottságot küldött ki a Nemzeti Kaszinó anyagi helyzetének felülvizsgálására. Az igazgatóság tagjai, Cseköröts Iván gróf, Radtsich Iván és Széhenyi Emil gróf ezt a határozatot maguk elleni bizalmatlanságnak vették és lemondottak állásukról. Az igazgatóság tagjait a kaszinótagok részéről bizottság kereste fel, hogy további bizalmukat hangsúlyozzák, de azok a lemondást nem vonták vissza.

Rendőrkézre kerülnek Szántó Miklósné jósnói.

Ügyvédek, hipnotizőrök és javasasszonyok zsarolták a szerencsétlen asszonyt.

Budapestről jelentik: Megirtuk, annak idején, amikor Szántó Miklós budapesti vásárpénztári igazgató eltűnésével foglalkoztunk, hogy kétségbeesett felesége minden eszközt megragadott, hogy férje nyomára juthasson. Mikor köztudomásúvá lett az eltűnés, megjelent Szántónénál egy Barta nevű béna ember, aki katonaruhában járt és azt állította, hogy néhány napja szabadult ki a Margit körüli fogházból, ahol Szántó Miklóssal egy cellában volt. Barta állításáról a napilapok is beszámoltak és közvetlenül ezután nagyon sokan keresztek fel Szántó Miklósnét. Jósók, hipnotizőrök és ügyvédek jelentkeztek nála, akik kijelentették, hogy férje hollétét ki-nyomozzák.

Ezekről a nyomozásokról még annak idején beszámolt a Közlöny. A hipnotizőrök magnetikus hatalmukkal dicsekedtek, Szántó Miklós viseltes ruháit kérték el, hogy azokat médiumuk kezébe adva megírják a rejtélyes eltűnést. A médiumok behunytt szemmel mentek végig az Andrássy-úton, a Lánchídon, az alagúton és csaknem mind a Margit-körüti fogház előtt állott meg, amelynek bezárt kapuján azonban természetesen

nem juthattak be. Titokzatos erejükre hivatkoztak s erősítették, hogy Szántó Miklós csak a katonai fogházban lehet. Persze a hipnotikus nyomozásért valamenyien nagy pénzt számítottak fel és a kétségbeesett asszony, aki súlyos lelki állapotában elhitté meséiket, fizetett is.

A rendőrség a boncolás adatai alapján, továbbá egyes tanúvallomásokból megállapította, hogy Szántó Miklós öngyilkos lett. Eltűnése előtti időben nagyon levert volt. Kedélyváltozásának oka abban keresendő, hogy a tényi serfészizlakó szervezési munkálataikkal bizta meg s azt hitte, hogy a vállalat igazgatója lesz. Ebből azonban nem lett semmi és valószínűleg emiatt moridított bucsút az életnek Szántó Miklós. A rendőrség tehát most abban az irányban nyomoz, hogy kik kovácsolták tőle maguknak Szántó Miklós eltűnéséből és kik voltak azok, akik rémhíreket terjesztve megsarolták az igazgató szerencsétlen özvegyét. A nyomozás ma kezdődött meg és a rendőrségen remélik, hogy néhány napon belül tisztázódik mindazoknak az ügye, a kik rejtélyes erejüket ajánlották fel Szántónénak férje kikutatására érdekében.

Női démonok uralma — a haj színében.

(A rövid haj és a szokítás kiment a divatból. — Ujra hódít az ó-görög hajviselet formája.)

(Párisi levél.) A dalos és sugaras Provence troubadourjai legmélyebb vágyaikkal imádozták a nők haját érintették csókos és énekes szájukkal s elsárgult, zörgő levelek közt dörgő versezettek nagyapáink korát is a hajkultusz virágfüzérés álmodozásával jellemzik. A középkor aszkétizmusának késő utóhatásai azonban a renaissance idejében végre leperregtek az emberi lélekről s mióta újra visszanyerte emberi jogait a test, az érzéki élet is, a szerelmes férfiak vágya túlmérszkelkedék a nők hajkoronáin. S bár az emberibb, valóbb életformák mai világában az egész női testet körülölelik a vágyakozó pillantások, a női haj íránt sem must el minden érdeklődés a férfinekből. A hölgyfodrászok meg igyekeznek a női hajviseletek lassabban változó, de időnként mégis meglepő divatj-

luzióit keltetni, talán a filmromantika és a filmirodalom hatására fogadták kegyelvébe a bronzvörös hajsztint, miként nemrég a férfiak általános ellenszenvének megnyilatkozásával szemben — vagy éppen az erősebb nem bosszantására — mindenképp levágatta a haját. Most végre a rövid haj egészen kiment a divatból és a hölgyek a női fodrászok bűvész-technikájának segítségével igyekeznek újra hosszú haját növesztetni.

A hosszú haj avfán újra felszínre hozza a régiebb, szép hajviseleteket s bár a női frizurák alakjai nem mutathatnak oly sürü változást, mint például a hajkoronákat fedő kalapok, mégis akad újság ezen a téren is. A körülbelül tizenöt évvel ezelőtt divatos görög hajviselet most újra kedvelt, különösen este. A közösen elválasztott, lefésült, a fülmagasságban körülgyűrűzött viselethez hátul konty járul, homlokokon pedig hajék a ruhához hangolva, az ó-görög diadém és virágfüzér jelképe gyanánt. Uccára a természetes, egyszerű hajviseletek szokásosak, de szeretik a sok loknit is a hölgyek, főleg azért, mert a tavaszi kalapdívat kicsi formája látványos teszi a frizurát.

A márciusi szelel csécsap szokásosan incsellédként ételű asszonyaink hajával, amelyet sugaras fényvel hint be az enyhe tavaszi napsütés. S míg az uccára ifjuságunk könnyű betovázására emlékeztetően leányos egyszerűségű frizurájuk bájos el, addig az esti villanyvilágban Hella asszonyainak méltóságos és szobrokba vésett szépsége hódít meg bennünket fejpántos hajviseletével.

A régi bűn.

(Vádolt, aki állítólag már leülte bűn tétését.)

(Saját tudósítónktól.) Érdekes vizsgálati megkeresés érkezett az aradi ügyészséghez. Az ügy a forradalom előtt kezdődött és csak a zavaros időknek tulajdonítható, hogy eddig elhúzódott. Lédig György 47 éves szemlái földműves 1918. nyarán egy fadarabbal megütötte Tupper Mihályné aradi munkásnőt, aki az ütés következtében néhány nap múlva meghalt. Az ügyészség vádat emelt a földműves ellen szándékos emberölésért. Közben Lédig bevonult és így az ügye hadbírószék elé tartozott. Megkeresést intéztek az aradi álló másparancsnoksághoz, és kérték letatározatását. Mielőtt azonban ez megtörtént volna, kitört a forradalom és egyelőre nem vették elő az ügyet úgy, hogy a földműves azt hitte, hogy rendben van. Most újabb vizsgálatot rendeltek el. A csendőrség azonban értesítette az ügyészséget, hogy a földmívelt kihallgatta és azt vallotta, hogy ebből az ügyből kifolyólag már egyszer négy havi fogházat kapott, a melyet Timisoaran töltött ki. A vizsgálat folyik.

— Kifosztottak egy teljes vonatot. Innsbruckból jelentik: A napokban a kufsteini állomáson ismeretlen tettesek kifosztottak egy teljes vonatot, amely nyolc vagonból állott. A vagonokban delgyümölcs volt és a kár több millióra rug. A rendőrség eddig öt tettet tartóztatott le.

HIREK.

— A görög király és a perzsa sah nem mondanak le. Párisból táviratozzák: A Chicago Tribune munkalársának György görög király kijelentette, hogy nem mond le a trónról, mert szilárd meggyőződése, hogy a görög nép tulnyomó többsége a monarchia fenntartását kívánja. Perzsa detronizált sahja ugyan csak kijelentette, hogy nem tesz eleget a lemondásra való felszólításnak, hanem ellenkezőleg hamarosan ismét visszatér Perzsiába és kezébe veszi az uralmat.

— A zombolyai főjegyző kinevezése. Coste Gyula dr. temesi prefektus Albu Ádám csákovai főbíró Zombolyára főjegyzőnek nevezte ki Zombolya átadása valószínűleg április 1-én fog megtörténni.

— Harding William Budapesten. Budapestről táviratozzák: Harding William, akit Magyarország pénzügyi főbiztosának szemeltek ki annak idején, de megbízatását nem vállalta, ma megérkezett Budapestre. Hírlápirók előtt kijelentette, hogy a magyar gazdasági élet vezető tényezőivel tárgyal és két napig, mint magánember marad a magyar fővárosban. Sajnálkozását fejezte ki azok fölött az egészségügyi okok felett, a melyek miatt nem vállalhatja el Magyarország pénzügyi ellenőrzését.

— Az aradi utlevélhivatal felhívása. Az aradi rendőrség utlevélosztálya közli, hogy a kész utleveleket kizárólag délben 12-től 1-ig vehetik át a kérvényezők.

— A Közlöny tárcája filmen. Néhány héttel ezelőtt a Közlöny Lukácsy Lajos aradi ügyvéd Esetek az életből című sajtó alatt levő könyvéből tárcát közölt Jus primae noctis címen. A tárcát egy berlini lap átvette a Közlönyből, lefordította németre és lekötözte. Lukácsy néhány nappal ezelőtt levelet kapott egy berlini filmgyártótól, aki közli, hogy olvasta a tárcát és szeretné azt filmre átdolgoztatni. A gyáros kérte Lukácsy hozzájárulását azzal, hogy a film jövedelméből részt juttat neki. Lukácsy már válaszolt is a gyárosnak és beleegyezését adta a tervhez azzal az egyetlen kikötéssel, hogy a filmet elkészülése után díjmentesen adja az aradi mozgóképzőháznak, hogy az aradi közönség mérsékelt áron nézhesse meg.

— Felsőbüki várak. Berlinből táviratozzák: Dr. Haenisch porosz igazságügyminiszter vádiratot adott be a müncheni főügyészségnek, amelyben kérte Kahr, Lossov, Seisser, Knilling bajor miniszterelnök és Schweyer belügyminiszter vád alá helyezését, felsőbüki vád címen. A vádirat szerint akkor követtek el felsőbüki vádat, amikor Erhardt kapitányt nem tartóztatták le, sőt minden módon segítették.

— Elkészült utlevelek. A timisoarai utlevélhivatalnál a következők vehetik át elkészült utleveleiket: Kreppel Gáspár (Carpinis), Dobos János (Timisoara), Horváth Mária (Delta), Szávits Dusan (Timisoara), Abicianu Mata (Boca), dr. Bechnitz Sándor (Vinga), Herzon József, Trinkl Antonia (Timisoara), Friedmann Oszkár (Timisoara), Horváth Miklós (Grabác), Ziegler Irén (Uj-arad.)

— Öngyilkosság. Isac János borosabesi lakos tegnap éjjel felakasztotta magát lakásán. Tettének oka családi viszálykodás volt. A csendőrség megindította a vizsgálót

Pusztító árvíz Magyarországon.

Elsodort házsorok. Borzalmas felhőszakadás Olaszországban

Miskolcra táviratozzák: Sátor aljauhelyen és környékén az ott folyó **Renyva** patak szerdán éjjel annyira megáradt, hogy kilépett a medréből és

rövidesen méteres magasságban hömpölygött a házak között a víz és minden elmozdítható tárgyat magával sodort az ár.

Az első városrész fél óra alatt víz alá került, s ennek következtében hetven család hajléktalan lett. A környéken **Palia** község szenvedett a legtöbbet, ahol

a víz házsorokat sodort magával

és sok kárt okozott háziállatokban, terményekben és takarmányokban.

Rómából táviratozzák: Amalfi és Pafermo között óriási felhőszakadás volt.

Ötvenöt ember a vízbe fulladt, a városokban teljes

uccasorok ölték össze, szállók és kertek pusztultak el. A híres Capucini szálló egy része teljesen elpusztult.

A budapesti devizaközpont nem tud fizetni.

(Nem tudja visszaadni a Depositénbank letartóztatásba volt cégvezetőjének kaucióját.)

(A Közlöny bécsi szerkesztőségétől.) Miként ismeretes, az év elején a korona-rontási affér alkalmával a budapesti rendőrség Nagy Emil volt igazságügyminiszter utasítására többek között Paul Karls-ot, a bécsi Depositénbank cégvezetőjét is letartóztatta. Karls cégvezetőt annak idején csak rendkívül magas dollár-kaució ellenében helyezték szabadlábra. Idő közben Karls ellen az eljárást megszüntették és ennek következtében a

Depositénbank a budapesti Devizaközponton a kaució visszaadását kérte. Ez azonban mindeddig nem történt meg. A budapesti Devizaközpont tudatta a Depositénbankkal, hogy szívesen visszafizetné a kauciót, azonban jelenleg nem áll rendelkezésére elegendő dollár. A Depositénbank ennek folytán a többi bécsi nagybankokat együttes akcióra fogja felhívni a budapesti Devizaközponttal szemben.

— Összeütközött gőzhajók. Londonból jelentik: A Themse kikötőjében két gőzhajó összeütközött. Az összeütközés következtében két matróz meghalt és hat megsebesült. Az egyik angol, a másik amerikai gőzös volt. Az angol gőzös teljesen tönkrement és a javítóműhelybe szállították.

— Elszállítják Aradról a női foglyokat. Az aradi fegyházigazgatóság-hoz ma rendelet érkezett, amely szerint az összes női foglyokat Alba-Luliára (Gyuiafehérvárra) kell szállítani, ahol külön női fogházat állítanak fel. Ebben a fogházban gyűjtik össze az egész ország területén jogerősen elítélt nőket. A foglyok elszállítása a közeli napokban történik meg.

— Öngyilkos aggastyán. Krassó-Szörény megye egyik legelőkelőbb családjának sarja, Palyánszky Szilárd nyolcvannégy éves korában Lugojon, ahol igen szűkös anyagi viszonyok között élt, öngyilkosságot követett el. Az öreg ur, aki visszavonultan élt, mérget ivott és csak több órai kínlás után halt meg.

— Aradi rendőri hírek. Roth Vilmos feljelentést tett az aradi államrendőrségen, hogy egyik kávéházban ellopják értékes felöltőjét. — A városi vízművek igazgatósága feljelentést tett Gerő Lajos munkás ellen, aki a vállalatot 3000 lejelle megkárosította. A rendőrség megindította a nyomozást.

Tavaszi 1924 Tavasz

Összes divatkülönlegességei megérkeztek a

V. MISSIR FII & Co. S. A.
aradi divatáruházába.

Gazdag választék:

Kosztüm, kabát és ruhaszövetekben, francia selymekben, schifonok, vásznakban, ebédlő és futó szőnyegekben.

Ujonnan és dusan felszerelt cipőraktár, a legújabb faconok.

— Maróczy megverte Marshallt. Newyorkból jelentik: A mai napon megtartott sakkversenyen Lasker Emanuel megverte Janovszkyt 68 húzásban, Maróczy megverte Marshallt 80 húzásban. A játék állása a hatodik forduló után a következő: Al-jechin, Bogoljubov, Lasker Emanuel, Tartakower 3 és fél, Capablanca, Réti 3, Maróczy 2 és fél, Yates, Lasker Eduard, Janovszky 2, Marshall 1 és fél.

— Ujabb eltűnés Timisoarán. Ma bejelentették a timisoara-temesvári rendőrségnek, hogy Perin Milica 14 éves polgári iskolai tanuló eltűnt. A leányt kizárták az iskolából, amit nem mondott meg az anyjának, aki Muth Gáspár kamarai képviselő házvezetőnője. A nyomozás megállapította, hogy az eltűnt leány egy barátjától 90 lejt kapott, hosszú fekete haját rövidre nyíratta és vonaton elutazott. Barátjójának azt mondta, hogy kolostorba megy, ahol kiképezik a hangját és aztán színésznő akar lenni.

— A Kadivec-féle szadista per ügyésze felebbezett Kotányi Pál feltételes elítélése ellen. Megirtuk, hogy a bécsi szadista-perben a bíróság Chlumezky bírót, Bachstet tanárt, valamint Degrassi Eugéniát felmentette, Taussig Waltert és Kotányi Pált pedig feltételes börtönbüntetésre ítélte. Az ügyész a főbíró, Kadivec Edith Ida megbüntetésébe, valamint a felmentésekbe belenvogódott, sőt Romberg Hermann színész ellen maga ejtetet el a vádat. Ezzel szemben Tausig Walter és Kotányi Pál feltételes elítélése ügyében megfontolási időt kért. A megfontolási idő most jart le és miként bécsi szerkesztőségünk jelenti, az ügyész tényleg felebbezéssel élt, de csakis Kotányi Pál ellen. Így tehát a felebbezési tanács nemsokára foglalkozni fog a szadista botrányal.

— Gyanus gyermekhalál. A talpasi község körorvosa ma jelentést tett az aradi ügyészségnek, hogy Bunta Anna huszonegy éves talpasi leánynak gyermeke született, amely gyanus körülmények között halt meg. Az anyja nem jelentette be a halálesetet, amely néhány nappal a szülés után következett be és minden engedély nélkül temette el a gyermeket. Mivel valószínű, hogy a gyermek gyilkosság áldozata lett, az ügyészség elrendelte a hulla exhumálását.

— Támadás az éjszakában. Titokzatos támadás történt tegnap éjszaka Aradon a vasútállomás közelében. Molnár József gyári munkás hazafelé tartott, amikor több férfi rárohant, földre teperte és véresre verte. A munkás segélykiáltására csak percek múlva érkeztek a helyszínére, de akkor már a titokzatos támadók elfutottak. Molnár Józsefet eszméletlenül állapotban szállították a közpórházba. A támadók kézrekerítésére megindult a nyomozás.

— Elűtötte a vonat. Sulyos szeren cséllenség történt tegnapelőtt este az aradi vasúti állomáson. Özvegy Szabó Imréné curtici (kürtösi) lakos az állomáson a sinek között várta a vonatot. Nem vette észre, hogy mögötte egy mozdony két kocsival közeledik. Többen rákiáltottak a szerencsétlen asszonyra, hogy hagyja el a sineket, aki azonban rémületében egyenesen a közeledő mozdonynak szaladt. A vonat elűtötte az asszonyt és jobbkarját a kerekek levágták. Sulyos sérülésével eszméletlenül állapotban szállították a közpórházba, ahol azonnal orvosi ápolás alá vették.

